INTRÚS EN LA POLS

William Faulkner

Traducció de Manuel de Pedrolo
amb revisió de Carles Miró i Núria Bendicho

MISSISSIPI
L'Agulla Daurada

LAD25XX_MSSP_002_INTRÚS_Tripa.indd 5 4/6/2025 16:36:51

LAD25XX_MSSP_002_INTRÚS_Tripa.indd 6 4/6/2025 16:36:51

Capítol 1

Eren les dotze en punt del migdia d'aquell diumenge quan el xèrif va arribar a la presó amb en Lucas Beauchamp, malgrat que tot el poble (i, de fet, tot el comtat) sabia des de la nit abans que en Lucas havia matat un home blanc.

Ell ja l'esperava. Havia arribat el primer i passava el temps mirant de semblar ocupat o, si més no, distret, anant d'un costat a l'altre del cobert de la ferreria tancada que hi havia davant de la presó, a l'altra banda del carrer, on era menys probable que el descobrís el seu oncle si travessava la plaça, o, més ben dit, quan la travessés anant cap a correus per recollir la correspondència de les onze.

Perquè ell també coneixia en Lucas Beauchamp, tan bé com el podia conèixer qualsevol altre blanc. Potser fins i tot més bé que ningú, a part d'en Carothers Edmonds, a la casa del qual, a disset milles del poble, vivia en Lucas, perquè una vegada havia menjat a casa seva. Això havia tingut lloc feia quatre anys, a començaments d'hivern; aleshores ell només en tenia dotze i les coses havien anat així: l'Edmonds era un amic del seu oncle, havien estudiat plegats a la universitat de l'estat, on l'oncle s'havia inscrit en tornar de Harvard i de Heidelberg perquè volia aprendre tot el dret que li calgués per fer-se nomenar fiscal del comtat, i el dia abans l'Edmonds havia vingut al poble a veure l'oncle per uns assumptes del comtat i s'havia quedat a dormir a casa seva, i a l'hora de sopar li havia dit:

LAD25XX_MSSP_002_INTRÚS_Tripa.indd 7 4/6/2025 16:36:51

—Demà al matí vine amb mi a caçar conills. –I, després, a la seva mare:– L'hi tornaré demà al vespre. Diré a un noi que l'acompanyi mentre volti pel camp amb l'escopeta. – Llavors va tornar a girar-se cap a ell:– Té un bon gos.

—De noi ja en té un –va dir l'oncle, i l'Edmonds va fer:

—Un que també caça conills?

I el seu oncle va contestar:

—Els teus no te'ls tocarà.

De manera que l'endemà al matí ell i l'Aleck Sander van acompanyar l'Edmonds a casa seva. Aquell matí feia fred, eren els primers freds de l'hivern; les bardisses eren blanques del gebre que les enduria, una capa primeta de glaç cobria les aigües estancades de les cunetes que vorejaven la carretera i fins i tot els marges de l'aigua del rierol de Nine Mile resplendien amb un centelleig fràgil, com de vidre de fanal; des del primer corral de granja que van passar, i a partir d'aleshores, una vegada i una altra, va arribar-los al nas l'olor picant del fum de llenya i van veure que, als patis de darrere les cases, les olles de ferro negre ja fumejaven mentre les dones, que encara duien les còfies de sol de l'estiu o barrets de feltre envellits i llargs abrics d'home, ventaven la llenya sota el trespeus, i els homes, amb davantals d'arpillera lligats amb filferro sobre les granotes, esmolaven ganivets o es bellugaven pels corrals on els porcs grunyien i xisclaven, no del tot espantats ni tampoc alarmats, sinó tan sols a l'aguait, com si pressentissin, encara que vagament, el seu destí ric i immanent; cap al vespre, per tota la regió en penjarien les carcasses espectrals de color de llard, intactes i buides, immobilitzades per les potes en tot d'actituds de cursa frenètica, disparada cap al centre de la terra.

I ell no sabia com havia anat la cosa. El noi, un dels fills de l'arrendador de l'Edmonds, més gran i més alt que

LAD25XX_MSSP_002_INTRÚS_Tripa.indd 8 4/6/2025 16:36:51

l'Aleck Sander, que per la seva banda també era més alt que ell, tot i que fossin de la mateixa edat, els esperava a la casa amb el gos –un autèntic gos de caça, una mica coniller, força coniller, potser més que res coniller, rogenc i negre i canyella, mestís, qui sap si amb algun perdiguer en algun punt de la seva nissaga, un gos negre que només calia donar-li un cop d'ull per comprendre que tenia una mena d'afinitat, una certa relació amb els conills, com se sol dir que els negres el tenen amb les mules–, i l'Aleck Sander ja duia el bastó –un d'aquells caragols pesants que subjecten les vies del ferrocarril posat en un extrem d'un tros de mànec d'escombra, un bastó que l'Aleck Sander podia fer giravoltar sobre si mateix quan el llançava contra un conill que corria, gairebé amb la mateixa precisió amb què disparava l'escopeta–, i l'Aleck Sander i el noi de l'Edmonds amb els bastons i ell amb l'escopeta van travessar el parc i una prada en direcció al rierol, fins allà on el noi de l'Edmonds sabia que hi havia un tronc per on es podia passar, i ell ignorava com havia anat tot plegat, era una cosa que es podia esperar, i fins i tot perdonar, d'una noia, però de ningú més, perquè quan va ser a la meitat del tronc, i sense ni pensar-hi, ell, que havia travessat distàncies dues vegades més llargues anant per dalt d'algunes tanques, tot d'una va sentir que la terra coneguda i assolellada de l'hivern s'havia capgirat, aplanada contra la seva cara, i que ell, encara amb el fusell a la mà, es precipitava no pas per allunyar-se del sòl, sinó del cel resplendent, i encara podia recordar el dring cristal·lí del gel que es partia, i com ni tan sols havia sentit el cop contra l'aigua, sinó només el de l'aire quan va sortir a la superfície. A més, havia deixat caure l'escopeta, de manera que es va haver de capbussar, tornar-se a submergir per trobar-la, precipitar-se de l'aire glaçat a dins l'aigua, que

LAD25XX_MSSP_002_INTRÚS_Tripa.indd 9 4/6/2025 16:36:51

fins llavors no sentia ni freda ni calenta, i on la roba xopa –les botes, els pantalons gruixuts, el jersei i la jaqueta de caçador– molestava més que pesava; aleshores va trobar l'escopeta i va mirar de tocar el fons una altra vegada, va avançar amb una sola mà cap a la riba i, caminant dins de l'aigua mentre s'agafava a la branca d'un salze, va allargar l'escopeta a algú que l'hi va agafar; el noi de l'Edmonds, evidentment, ja que en aquell moment l'Aleck Sander li acostava l'extrem d'un pal molt llarg, gairebé un tronc, que al primer intent li va picar als peus, li va fer perdre l'equilibri i li va enfonsar el cap de nou sota l'aigua i quasi el va obligar a deixar anar la branca fins que una veu va dir:

—Treu-li aquest bastó del davant perquè pugui sortir.

Només era una veu, no perquè no pogués pertànyer a ningú que no fos l'Aleck Sander, o el noi de l'Edmonds, sinó perquè tant se valia de qui fos. Ara s'enfilava amb les dues mans entre els salzes i la capa de gel se li esberlava i li dringava contra el pit, la roba li pesava com estigués feta d'un plom tou i fred dins de la qual no es movia, sinó que semblava cobrir-lo com un ponxo o una tela encerada: va pujar per la riba fins que va veure dos peus calçats en unes botes de goma que no eren ni de l'Aleck Sander ni del noi de l'Edmonds, i tot seguit les cames, els camals dels pantalons de peto que sortien de les botes, i es va continuar enfilant, es va posar dret i va veure un negre amb una destral a l'espatlla, vestit amb un abric feixuc folrat amb pell de be i un ample barret de feltre descolorit com els que solia portar el seu avi, que el mirava; i aquesta era la primera vegada que recordava haver vist en Lucas Beauchamp, o més ben dit, era la primera vegada que el veia, perquè a en Lucas Beauchamp no se'l podia oblidar; panteixant, tremolant i sentint per primer cop la sensació de l'aigua freda,

LAD25XX_MSSP_002_INTRÚS_Tripa.indd 10 4/6/2025 16:36:51

va alçar la vista cap a la cara que es limitava a mirar-lo sense pietat ni commiseració ni cap altra mena de sentiment, ni tan sols sorpresa; aquella cara que es limitava a mirar-lo sense que el seu propietari fes cap esforç per ajudar-lo a sortir del rierol, i, de fet, havia ordenat a l'Aleck Sander que retirés la branca que havia estat l'únic gest d'ajuda que algú li havia ofert –una cara que al seu entendre podia pertànyer a un home que encara no tenia els cinquanta anys i que potser li hauria semblat que no passava dels quaranta si no hagués estat pels ulls i pel barret i perquè estava ficada dins d'una pell de negre, però això tant li feia a un noi de dotze anys que tremolava de fred i encara panteixava a conseqüència de la impressió i de l'esforç que havia hagut de fer, perquè allò que es veia de la cara no tenia gens de pigment, ni tampoc la falta de pigmentació que s'observa en els blancs, era només una cara mancada d'arrogància i fins i tot de menyspreu: simplement esquerpa i tranquil·la. Aleshores el noi de l'Edmonds va dir-li alguna cosa, va pronunciar el seu nom, alguna cosa així com Mister Lucas, i tot seguit va saber qui era l'home; va recordar la resta de la història, una part, un fragment de la crònica del comtat que ben pocs, per no dir ningú, coneixien tan bé com el seu oncle: l'home era fill d'un dels esclaus del vell Carothers McCaslin, el besavi de l'Edmonds, que no només havia sigut esclau del vell Carothers sinó també el seu fill; i va continuar allà dret tremolant sense parar durant una estona que va semblar-li un minut sencer, mentre l'home el contemplava amb la cara inexpressiva. Llavors l'home es va girar i, posant-se a caminar, li va dir, sense ni tan sols parlar per damunt de l'espatlla ni esperar si l'havien sentit i encara menys a comprovar si l'obeirien:

—Veniu a casa meva.

—Tornaré a casa del senyor Edmonds –va dir ell.

LAD25XX_MSSP_002_INTRÚS_Tripa.indd 11 4/6/2025 16:36:51

L'home no va tombar el cap. Tampoc va contestar.

—Agafa l'escopeta, Joe –va dir.

Així doncs el va seguir, amb el noi de l'Edmonds i l'Aleck Sander al darrere, tots caminant en fila índia per la vora del rierol en direcció al pont i a la carretera. Aviat va parar de tremolar; només se sentia moll i tenia fred, i això aniria desapareixent si continuava caminant. Van travessar el pont. Ara, davant seu hi havia el portell des d'on el camí pujava pel parc fins a casa de l'Edmonds. Hi havia gairebé una distància d'una milla; segurament ja s'hauria eixugat i entrat en calor quan hi arribessin, ja que encara pensava que tombaria en arribar al portell, tot i que en aquell moment ja sabia que no ho faria i que de tota manera no ho havia fet, vist que ja l'havien deixat enrere; i encara es deia que això era així perquè, tot i que l'Edmonds era solter i a la casa no hi havia cap dona, el mateix Edmonds podia negar-se a deixar-lo sortir de nou si no era per retornar-lo a la mare, i s'ho deia fins i tot després de saber que la veritable raó era que, de la mateixa manera que no podia imaginar-se portant la contrària al seu avi, no per por ni per l'amenaça d'un càstig, tampoc no es podia veure contradient l'home que avançava davant seu, que, com el seu avi, era incapaç de concebre que podia ser contradit o desafiat per una criatura.

Per això quan van passar pel portell no va fer el gest d'aturar-se, ni tan sols hi va donar una ullada, i ara ja no caminaven per una sendera freqüentada i ben cuidada com les que menen a la casa d'un arrendador o d'un criat, marcada amb les trepitjades, sinó per un caminoi salvatge, mig barranc i mig camí, que pujava per una muntanya també d'aspecte solitari, independent i indòcil, i tot seguit va veure la casa, la barraca, i va recordar la resta de la història, de la llegenda: com el pare de l'Edmonds havia cedit per sempre

LAD25XX_MSSP_002_INTRÚS_Tripa.indd 12 4/6/2025 16:36:51

al seu cosí germà negre i als seus hereus la casa i els deu acres de terreny que l'envoltaven –un rectangle de terra eternament situat al bell mig de la plantació de dos mil acres com un segell de correus en un sobre–, la casa de fusta sense pintar, la tanca d'estaques sense pintar, el portell sense pintar i sense balda, que l'home va empènyer amb el genoll, sense parar-se ni mirar una sola vegada enrere, i ell el seguia i l'Aleck Sander i el noi de l'Edmonds el seguien a ell, i van entrar al jardí. No devia haver-hi herba ni a l'estiu; ell se'l podia imaginar completament pelat, sense herbam ni llucs de cap mena, que cada matí alguna de les dones de la família d'en Lucas netejava amb una escombra de branquillons de salze lligats fins a formar una complicada sèrie d'espirals i de llaços sobreposats que, a mesura que avançava el dia, desfigurarien gradualment i a poc a poc els excrements i els críptics senyals de tres dits de les gallines, com (en recordar-ho ara, als setze anys) un terreny en miniatura de l'edat dels grans dinosaures; tots quatre caminaven per un lloc que no arribava a ser un camí, perquè la superfície també era de terra, però al mateix temps era més que un corriol, una faixa de terra premsada pels passos que corria en línia recta vorejada per llaunes de conserva, ampolles buides i trossos de porcellana i de terrissa clavats a terra; pujaven per les escales sense pintar i avançaven per un porxo sense pintar al llarg del qual s'arrengleraven més llaunes, aquestes més grosses –poals d'un galó que havien contingut melassa o potser pintura, galledes de llet o d'aigua fetes malbé, una llauna de cinc galons on hi havia hagut querosè i que ara tenia la tapa arrencada, i la meitat d'allò que un dia o altre havia estat el dipòsit de l'aigua calenta de la cuina d'algú (segur que de l'Edmonds), tallat de dalt a baix com un plàtan–, on l'estiu passat havien crescut flors i on encara

LAD25XX_MSSP_002_INTRÚS_Tripa.indd 13 4/6/2025 16:36:51

se'n veien, inclinades, les tiges mortes i els circells secs i trencadissos; i al darrere hi havia la casa, grisa i maltractada pel temps, i, més que sense pintar, contrària i hostil a tota mena de pintura, de manera que no solament era l'única continuació possible del camí aspre i descuidat, sinó també el seu coronament, de la mateixa manera que les fulles d'acant són el capitell de la columna grega.

Aquell home va continuar sense parar, va pujar les escales i va travessar el porxo, va obrir la porta i va entrar, i darrere seu, ell i el noi de l'Edmonds i l'Aleck Sander, que el seguien; era un vestíbul ombriu, gairebé fosc en comparació a la llum radiant de fora, i ell va començar a sentir aquella olor que durant tota la vida, sense discussió, havia reconegut com la mena d'olor que solen fer els llocs on viuen persones amb algun rastre de sang negra, tal com creia que tots els qui es diuen Mallison són metodistes; després van entrar en un dormitori: un terra nu i gastat, ben net, sense pintura i sense estora, on en un racó, sota un virolat cobrellit fet de retalls, hi havia un llit ample i penombrós, amb baldaquí, que devia procedir de la casa del vell Carothers McCaslin, un tocador barat i força fet malbé de Grand Rapids i, que ell veiés, res més o, més aviat, poca cosa més; fins al cap d'una estona no notaria –o recordaria haver vist– la lleixa desordenada de la xemeneia on hi havia un llum de querosè adornat amb flors pintades a mà i un pitxer ple de trossets de diari retorçats i, també a la lleixa, la litografia en color d'un calendari de feia tres anys en què Pocahontas, amb un vestit de pell girada rivetada amb serrells i plomes d'un cap sioux o chipewa, es repenjava contra una balustrada de marbre italià aixecada sobre un jardí de xiprers solemnes; a l'altra banda de llit, en un racó perdut en l'ombra, hi havia encara la fotografia en color de dues

LAD25XX_MSSP_002_INTRÚS_Tripa.indd 14 4/6/2025 16:36:51

persones, amb un marc de fusta daurat, que descansava sobre un cavallet del mateix color. Però encara no havia vist tot això, perquè ho tenia al darrere, i de moment només veia el foc –la xemeneia de pedra revestida d'argila on brillava i es consumia un tronc mig cremat entre les cendres grises, i al costat, en un balancí, algú que va semblar-li un nen fins que li va veure la cara, i aleshores es va entretenir a mirar-la una estona, perquè estava a punt de recordar una altra cosa que el seu oncle li havia dit sobre en Lucas Beauchamp o, si més no, relacionada amb ell, i mentre la mirava va adonar-se per primera vegada com de vell devia ser, aquell home: era una velleta minúscula, no gaire més grossa que una nina, molt més negra que l'home, vestida amb un xal i un davantal, el cap embolicat en un drap blanc immaculat sobre el qual descansava un barret de palla pintat amb una mena d'ornament. Però no aconseguia recordar què li havia dit o explicat l'oncle, i després fins i tot es va oblidar d'haver recordat que l'oncle li havia explicat alguna cosa, perquè aleshores ja era ell qui seia al balancí col·locat davant mateix de la llar de foc que el noi de l'Edmonds alimentava amb tot de troncs partits i estelles de pi, mentre l'Aleck Sander, ajupit, primer li treia les botes humides i després els pantalons abans que ell es posés dret per treure's la jaqueta, el jersei i la camisa, cosa que els obligava a girar al seu voltant, a passar per davant i per sota de l'home, que estava eixarrancat prop de la xemeneia, d'esquena al foc, calçat amb les botes d'aigua, el barret posat i que només s'havia tret l'abric de pell de be, i aviat la vella va tornar a ser al seu costat, més baixa que ell i que l'Aleck Sander, tot i que només tenien dotze anys, amb un altre cobrellit virolat fet de retalls al braç.

—Despulla't –va dir l'home.

—No, jo... –va fer ell.

LAD25XX_MSSP_002_INTRÚS_Tripa.indd 15 4/6/2025 16:36:51

—Despulla't –va dir l'home.

Així doncs, també es va treure la roba interior xopa i va tornar a asseure's al balancí, davant del foc ara encès i guspirejant, embolcallat amb el cobrellit com un capoll d'un cuc de seda, completament submergit per aquella inconfusible olor de negre –aquella olor que, si no hagués estat per alguna cosa que havia de passar-li dins d'un espai de temps que ja es podia mesurar en minuts, ell se n'hauria anat a la tomba sense pensar, sense reflexionar, ni una sola vegada, que potser aquella olor no era veritablement la ferum d'una raça, ni tan sols la fortor de la pobresa, sinó la d'una condició: una idea: una creença: una acceptació, una acceptació passiva per part d'ells mateixos de la idea que, com que eren negres, figurava que no tenien els serveis per rentar-se com pertocava o amb regularitat o fins i tot que no calia que es rentessin o es banyessin sovint encara que tinguessin aquests serveis; que, de fet, era preferible que no es rentessin mai. Però, de moment i encara, aquella olor no significava res; faltava una hora perquè passés tot allò i faltaven quatre anys perquè s'adonés de l'extensió de les seves ramificacions i de la impressió que li havia fet, i ja seria un home abans de comprendre, d'admetre, que ho havia acceptat. Va limitar-se, doncs, a sentir l'olor i després se'n va despreocupar perquè hi estava acostumat, l'havia sentit de tant en tant durant tota la vida i la continuaria sentint: ell, que s'havia passat bona part d'aquella vida al pati de darrere de casa seva, a la barraca de la mare de l'Aleck Sander, la Paralee, on ell i l'Aleck Sander jugaven de petits quan feia mal temps i on la Paralee els cuinava àpats sencers entre dos àpats a la casa gran, i ell i l'Aleck Sander se'ls menjaven plegats i hi trobaven el mateix gust; no podia ni imaginar una existència en què aquella olor desaparegués per sempre. L'havia sentida sempre, i

LAD25XX_MSSP_002_INTRÚS_Tripa.indd 16 4/6/2025 16:36:51

la sentiria fins a la mort; era una part del seu passat ineludible, una part fecunda de la seva herència com a fill del Sud; ni tan sols l'havia de rebutjar; ja ni la sentia, com li passa al fumador de pipa, que fa molt temps que ja no sent la fortor freda del tabac cremat que forma part de la seva roba amb tanta propietat com els botons i els traus, assegut endormiscat en la càlida i recollida fetidesa del cobrellit, despertant-se una mica en sentir que el noi de l'Edmonds i l'Aleck Sander s'alçaven d'on havien estat arraulits contra la paret i sortien de l'habitació, però no gaire, ja que aviat tornava a enfonsar-se en la càlida fetidesa del cobrellit mentre allà, dret al seu costat, girat d'esquena al foc, amb les mans al darrere i, si no fos per allò de les mans al darrere i el fet que ja no duia la destral i s'havia tret l'abric de pell de be, tal com l'havia vist quan el va mirar per primera vegada en sortir del rierol, hi havia l'home de les botes de goma i dels pantalons de peto de negre, descolorits, però amb una gruixuda cadena de rellotge penjada de la pitrera dels pantalons de peto; poc després d'haver entrat a l'habitació s'havia adonat que l'home es girava, agafava alguna cosa de la lleixa desordenada de la xemeneia i se la ficava a la boca, i només més tard havia entès què era: un escuradents d'or com els que feia servir el seu avi, i el barret era de castor, gastat, fet a mà, com aquells que al seu avi li havien costat trenta o quaranta dòlars, que no duia ben encasquetat, sinó una mica de gairell, sobre la cara pigmentada com la d'un negre, però amb un nas llarg i fins i tot una mica aguilenc, i els ulls que miraven a banda i banda d'aquell nas, o des de darrere, no eren ni blancs ni negres, gens arrogants, ni tan sols despectius: només intolerants, inflexibles i serens.

Després l'Aleck Sander va tornar amb la seva roba, ja eixuta i gairebé calenta de l'estufa, i ell va vestir-se picant

LAD25XX_MSSP_002_INTRÚS_Tripa.indd 17 4/6/2025 16:36:51

fort a terra amb les botes encarcarades; el noi de l'Edmonds, altre cop arraulit contra la paret, acabava de menjar alguna cosa que tenia a la mà, i ell va dir:

—Soparé a casa del senyor Edmonds.

L'home no va protestar ni va assentir. No va bellugar-se; ni el va mirar. Va limitar-se a dir, inflexible i tranquil:

—Ella ja ha posat el menjar als plats.

I va entrar a la cuina passant per costat de la vella, que va apartar-se per deixar-li pas: una taula coberta amb un hule, parada a tocar del requadre de llum solar d'una finestra que mirava al sud i on –no sabia com se n'havia adonat, ja que no hi havia cap senyal, cap rastre, cap plat brut que ho revelés– el noi de l'Edmonds i l'Aleck Sander ja havien menjat, i es va asseure i al seu torn es va menjar allò que evidentment era una part del sopar d'en Lucas –col, un tall de carn arrebossada amb farina i fregida, unes galetes mig crues, aplanades i grosses, pàl·lides i pesants, i un got de xerigot: era també un menjar de negre, acceptat i després allunyat del pensament perquè era exactament el que havia esperat, era el que menjaven els negres, de segur perquè els agradava, perquè ho escollien: no perquè (ho pensava als dotze anys; ja seria un home fet abans de tenir els seus primers dubtes esbalaïts sobre aquest assumpte) al llarg de la seva prolongada història no haguessin tingut ocasió d'aprendre a apreciar altres menges, llevat d'allò que sobrava de la cuina dels blancs, sinó perquè havien escollit aquesta mena de menjar entre tota la resta perquè era el que s'avenia més bé amb el seu paladar i el seu metabolisme; més endavant, al cap de deu minuts i durant els quatre anys següents, provaria de convèncer-se que allò que l'havia desconcertat havia estat el menjar. Però sabia perfectament que no havia anat així; el seu error inicial, la seva equivocació, havia existit des de bon

LAD25XX_MSSP_002_INTRÚS_Tripa.indd 18 4/6/2025 16:36:51

començament, ni tan sols hi havia cap necessitat que l'alimentessin l'olor de la casa i la del cobrellit per sobreviure a allò que s'havia revelat (i no pas a ell: simplement es revelava) en la cara de l'home; ell s'havia aixecat ja amb la moneda de mig dòlar a la mà per tornar a l'altra habitació: llavors va veure per primera vegada, perquè se la va trobar de cara, la fotografia amb el marc daurat que reposava en un cavallet del mateix color, i abans d'adonar-se'n s'hi va acostar i es va ajupir a mirar-la bé en el racó fosc on només brillava la fullola d'or. Era evident que era un retrat retocat; des del darrere del vidre rodó i una mica corbat, com si mirés dins la bola de vidre d'un endevinador, va tornar a examinar-li la cara tranquil·la i intolerant sota el barret inclinat amb fanfarroneria, el coll emmidonat i sense corbata subjectat en una camisa blanca emmidonada amb un botó amb la forma d'un cap de serp gairebé de mida real; la cadena del rellotge li penjava sobre una armilla de drap fi dins un abric del mateix material i no hi faltava res més que l'escuradents; i al seu costat la dona, petita com una nina, també amb un barret de palla pintada i un xal; és a dir, devia ser ella, tot i que no s'assemblava a cap altra persona de les que ell havia vist fins aleshores, i llavors va adonar-se que hi havia alguna cosa més: hi havia alguna cosa espantosa, gairebé intolerablement equivocada, en tot allò o en aquella dona: quan ella va parlar i ell va alçar el cap, l'home encara eixarrancat davant del foc i ella altre cop asseguda al balancí, a l'indret de sempre, quasi al racó, va veure que la dona no el mirava i va tenir la seguretat que no l'havia mirat ni una sola vegada des que havia tornat a entrar a l'habitació; tot i això, va dir:

—És una altra de les idees d'en Lucas.

I ell va preguntar:

LAD25XX_MSSP_002_INTRÚS_Tripa.indd 19 4/6/2025 16:36:51

—Com?

I l'home va dir:

—A la Molly no li agrada perquè l'home que ens la va fer li va treure el mocador del cap.

I era veritat, tenia cabells; era com mirar un cadàver embalsamat a través de l'hermètica tapa de vidre d'un taüt, i va pensar: «La Molly, naturalment», perquè aleshores va recordar allò que l'oncle li havia explicat d'en Lucas o d'ells. I va preguntar:

—Per què l'hi va fer treure?

—L'hi vaig dir jo –va contestar l'home–. A casa no hi volia cap fotografia de pagerol negre.

I ell se'ls va acostar mentre es tornava a ficar a la butxaca el puny amb el mig dòlar i recollia la moneda de deu centaus i les dues de cinc –tot el que tenia– al palmell de la mà i va dir:

—Vostès són del poble. El meu oncle els coneix... És en Gavin Stevens, l'advocat.

—També em recordo de la seva mare –va dir la dona–. Era la senyoreta Maggie.

—Era la meva àvia –va contestar ell–. La meva mare també es deia Stevens.

I va allargar les monedes; en el precís segon que es va adonar que ella les hauria acceptat, va comprendre també que només per aquell únic segon irrevocable ja hauria fet sempre tard, hauria quedat per sempre més enllà del record, plantat allà amb la sang càlida i lenta, tan lenta com els minuts mateixos, que li pujava al coll i la cara, per sempre amb l'estúpida mà allargada i a la mà els quatre vergonyosos fragments d'escòria encunyada i ranurada, fins que a la fi l'home va dir alguna cosa que, si més no, feia la funció de la pietat.

LAD25XX_MSSP_002_INTRÚS_Tripa.indd 20 4/6/2025 16:36:51

—Per a què és, això? –va preguntar, sense moure's, sense ni abaixar la cara per mirar allò que ell tenia al palmell de la mà: durant una altra eternitat, simplement amb la sang ardent morta, immòbil, fins que a la fi va començar a circular, furiosa, de manera que ja li va ser possible suportar la vergonya: i va observar com la mà se li girava, no per llançar les monedes, sinó per deixar-les caure amb menyspreu sobre el terra nu, on van rebotre sorollosament i una moneda de cinc centaus fins i tot va rodolar en una llarga corba descendent, amb un sorollet sec, lleuger com la fugida d'un ratolí: i aleshores la seva veu:

—Recolliu-les!

I res més; l'home continuava sense moure's, amb les mans a l'esquena, sense mirar enlloc; únicament el torrent de la feixuga sang ardent i morta des d'on la veu va parlar sense adreçar-se a ningú:

—Recolliu els seus diners.

I ell va sentir i va veure com l'Aleck Sander i el noi de l'Edmonds allargaven la mà i s'esmunyien entre les ombres, prop del terra.

—Doneu-los-hi –va dir la veu.

I va veure que el noi de l'Edmonds deixava caure les monedes sobre el palmell de l'Aleck Sander, i va sentir com la mà de l'Aleck Sander tocava la seva mà sense forces i les hi posava a dintre.

—I ara aneu a caçar conills –va dir la veu–. I no us acosteu al rierol.

LAD25XX_MSSP_002_INTRÚS_Tripa.indd 21 4/6/2025 16:36:51